

۶ مارچ ۲۰۲۴

هیئت معاونت ملل متحد برای افغانستان

گزارش مختصر

روزا اوتونبايوا، نماینده خاص سرمنشی برای افغانستان به شورای امنیت ملل متحد

نیویورک، ۶ مارچ ۲۰۲۴

[چنانچه ارائه گردید]

جناب رئیس،

قطعنامه ۲۷۲۱ شورای امنیت هدف روشنی را برای تعامل جامعه بین المللی با مقامات برحال ارائه می دارد. وضعیت نهایی این است که افغانستان در صلح با خود و همسایگان خویش، کاملاً مدغم در جامعه بین المللی و پایبند به تعهدات بین المللی اش باشد، که شامل ضرورت به تضمین سهم گیری کامل زنان افغان می باشد. همچنین این امر هدفی است که یوناما فعالیت های خود را در افغانستان از زمان دریافت ماموریت برای تعامل سیاسی در مارچ ۲۰۲۲ براساس آن به پیش می برد.

من همچنان می خواهم از سرمنشی ملل متحد بخاطر برگزاری دومین جلسه فرستادگان خاص در دوحه در ۱۸ و ۱۹ فبروری قدردانی نمایم. علی رغم تصمیم مقامات برحال برای عدم اشتراک، این جلسه بنا به دلایل ذیل بسیار حائز اهمیت بود. اولاً، این جلسه توافق جمعی بین المللی که در اولین جلسه دوحه در ماه می سال گذشته در مورد ضرورت به تعامل دوامدار ایجاد گردید را مجدداً مورد تاکید قرار داد. ثانیاً، این جلسه به ذینفعان کلیدی جامعه بین المللی کمک نمود تا راه پیش رو را براساس ارزیابی مستقل هماهنگ کننده خاص واضح سازند. ثالثاً، این جلسه اطمینان حاصل کرد که ضرورت های مردم افغانستان در اجندای بین المللی پراهمیت باقی بمانند، و این گروه فرستادگان خاص را بحیث یک مکانیزم پابرجا برای جامعه بین المللی ایجاد نمود که باید بیشتر باهم ملاقات داشته باشند تا به سوی وضعیت نهایی که در قطعنامه ۲۷۲۱ به آن اشاره شده است کار کنند. رابعاً، این جلسه این امکان را برای فرستادگان خاص فراهم نمود تا دیدگاه های جامعه مدنی افغانستان را بشنوند. و خامساً، این جلسه نگرانی های موجود جامعه بین المللی در مورد حقوق بشر در افغانستان، نبود حکومتداری همه شمول، و اینکه افغانستان نباید تهدیدی علیه همسایگان و دیگر کشورها باشد را مجدداً متذکر گردید.

من می خواهم از حکومت قطر بخاطر میزبانی سخاوتمندانه این جلسه برای بار دوم، فراهم آوری تسهیلات، و تدارک مسائل لوژستیکی آن سپاسگزاری نمایم.

این بار دوم در یک سال بود که سرمنشی ملل متحد دو روز از وقت کاری پرمشغله خویش را برای ریاست جلسه ای در مورد افغانستان اختصاص می دهد. این یک نشانه مهم برای مردم افغانستان، و خصوصاً زنان افغانستان، است که ضرورت ها و

حقوق آنها به فراموشی سپرده نشده اند. در واقع، ما فقط دو روز از روز بین المللی زن فاصله داریم، که امسال نیاز به سرمایه گذاری بالای زنان را برجسته می سازد. چیزی که ما در افغانستان شاهد آن هستیم دقیقاً برعکس آن است: عدم سرمایه گذاری عمدی که هم خشن و هم ناپایدار است. ممانعت زنان و دختران از دسترسی به تحصیل و کار، و بیرون ساختن آنها از بسیاری از جنبه های زندگی عمومی، باعث زیان بزرگی به سلامت روانی و جسمی، و معیشت ایشان گشته است. بازداشت های خودسرانه اخیر بخاطر تخطی های ادعا شده از قانون حجاب اسلامی نقض دیگری از حقوق بشر است، و باعث ایجاد لکه ننگ بزرگی برای زنان و دختران می شود. این امر باعث ایجاد تاثیر دلسردکننده ای برای عموم نفوس زنان شده است، و بسیاری از ایشان اکنون از رفت و آمد در میان عموم هراسان هستند. من با اغتنام از این فرصت مجدداً از مقامات برحال درخواست می نمایم تا این محدودیت ها را مرتفع سازند. هر مقدار که این محدودیت ها پابرجا باشند، آسیب بیشتری ایجاد خواهند کرد. من از شورای امنیت و جامعه بین المللی بخاطر حفظ همبستگی خویش و تمرکز بالای این بحران تشکر می نمایم.

بخش مهمی از توافق جمعی ایجاد شده در جلسه اول دوحه ضرورت به تداوم مشوره ها با مقامات برحال بود. در بحث هایی که من با آنها پس از جلسه دوحه داشتم، توضیح دادند که تصمیم ایشان برای عدم اشتراک به معنای رد خواست شان جهت تعامل با جامعه بین المللی نبوده است، بلکه انعکاس دهنده نگرانی آنها در مورد این است که بحیث یک ذینفع کامل در مباحث مربوط به افغانستان با ایشان برخورد نشده است. ما تمام تلاش خویش را برای تشویق آنها جهت اشتراک در جلسه بعدی این اجلاس انجام خواهیم داد.

مقامات برحال از بیانیه سرممنشی ملل متحد در جلسه دوحه راجع به ضرورت مشوره های عمیق تر استقبال کردند. اما آنها تاکید نمودند که این مشوره ها باید واقعی باشند و صرفاً انتقال تصامیم جامعه بین المللی به ایشان نباشد.

جناب رئیس،

ارزیابی مستقل خواستار ادغام کامل افغانستان به سیستم بین المللی بواسطه پذیرش تعهدات و الزامات بین المللی اش می باشد. همگی مقامات برحال در مورد این ضرورت متقاعد نگشته اند. با این وجود، بسیاری از ایشان، درک می کنند که افغانستان از اجرای کامل پیشنهادات ارائه شده در ارزیابی مستقل بهره خواهد برد.

من تاکید می نمایم که شرایط این ادغام انعکاس دهنده خواست های مردم افغانستان، خصوصاً احترام کامل به حقوق زنان و دختران، حقوق جوامع قومی و مذهبی، و نیاز به فرصت های اقتصادی بیشتر، نیز می باشد.

من نگران روند های منفی متعددی هستم که اخیراً شاهد آنها بوده ایم، که برخی از آنها با جزئیات بیشتر در گزارش سرممنشی ملل متحد مستند گشته اند. فعالیت های گسترده یوناما در بخش نظارت و حمایت، که شامل موضوعات حقوق بشری می گردد، انکار حقوق مدنی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی مردم، پالیسی ها و اقدامات بسیار مستند در مورد سرکوب زنان و دختران، اعمال خشونت در ملأ عام بشمول مجازات بدنی و مجازات اعدام، نبود حکومتداری همه شمول، و به حاشیه راندن اقلیت ها را برجسته ساخته است. درست است که امنیت روزمره برای میلیونها نفر از زمان به قدرت رسیدن طالبان بهبود یافته است، اما این در مقابل هزینه گزافی حاصل گشته است.

حائز اهمیت است که بخاطر آوریم چه کارهایی از سوی جامعه بین المللی برای حمایت از مردم افغانستان از زمان سقوط جمهوریت تا کنون صورت گرفته است.

- دونه‌ها تقریباً ۸ میلیارد دالر برای تمویل نیازهای بشردوستانه و خدمات بشری اساسی، حصول اطمینان از کمک‌های حیاتی به ۳۲ میلیون افغان تا غذا و آب کافی، سرپناه مناسب، و فرصت‌ها برای کسب عاید داشته باشند ارائه کرده‌اند.
- دونه‌ها به حالات اضطرار همچون زمین لرزه در پکتیکا در سال ۲۰۲۲، و هرات در سال ۲۰۲۳ که مستقیماً صدها هزار نفر را متاثر ساختند نیز پاسخدهی انجام دادند. بیش از ۵۰۰،۰۰۰ افغان که از پاکستان عودت کردند مورد کمک قرار گرفتند تا زندگی خویش را از نو شروع کنند، و جامعه بین المللی از یک استراتژی پاسخدهی موثر که از سوی مقامات برحال ایجاد شده بود حمایت نمود.
- جامعه بین المللی تداوم خدمات صحتی اولیه را ممکن ساخته است. از ماه می ۲۰۲۲ تاکنون حمایت جمعی دونه‌ها از طریق بانک جهانی این امکان را فراهم ساخته است که ۷،۵ میلیون نفر خدمات صحتی و غذایی دریافت کنند.
- محموله‌های نقدی منظم از سوی ملل متحد برای حمایت از این فعالیت‌های بشری حیاتی تداوم داشته‌اند. این محموله‌ها، بعنوان تاثیر ثانویه، باعث تزریق نقدینگی به اقتصاد محلی شده که به سکتور خصوصی امکان تداوم فعالیت داده و از یک بحران مالی جلوگیری کرده است. حمایت از چاپ و انتقال بانکنوت‌ها نیز به نقدینگی کمک کرده و از پول افغانی حمایت نموده است.
- شورای امنیت در دسامبر ۲۰۲۱ قطعنامه ۲۶۱۵ خویش را به تصویب رساند - "استثنای بشری" - که در آن تصمیم گرفت "کمک بشری و دیگر فعالیت‌ها که از نیازهای اساسی بشری در افغانستان حمایت می‌کنند" تخطی از تحریم‌های مالی تعیین شده در رژیم تحریم‌های ۱۹۸۸ شمرده نمی‌شوند. این تصمیم انجام اموری که تاکنون به آنها اشاره داشتیم را ممکن ساخت.
- تعدادی از کشورها حضور دیپلماتیک خویش را در کابل حفظ کرده‌اند، و بطور منظم با مقامات برحال در مورد مسائل اقتصادی، و افزایش تجارت و سرمایه‌گذاری تعامل دارند.
- هیئت مدیره بانک جهانی رویکرد تعدیل شده‌ای را در مورد افغانستان در ۱۵ فبروری تایید کرد که امکان تمویل بیشتر برای نیازهای اساسی را فراهم می‌سازد و یک پروژه مهم منطوقی تامین برق را مجدداً آغاز می‌کند.

جناب رئیس،

افغانستان برای دهه‌ها یک چالش برای جامعه بین المللی بوده است. آنجا منبع بی‌ثباتی، تروریزم صادر شده به دیگر نقاط جهان، منبع ۸۵ فیصد تولید تریاک جهان، خانه میلیون‌ها آواره که مجبور به زندگی در کشورهای همسایه شده‌اند، و میلیون‌ها نفر دیگر که انتخاب کردند در جاهای دورتر زندگی کنند تا در آنجا پسران و دخترانشان قادر به تحصیل باشند، بوده است. ثبات نسبی ایکه فعلاً وجود دارد، و همچنین تلاش‌های قابل توجهی که مقامات برحال برای کاهش کشت تریاک و مبارزه با داعش انجام داده‌اند باید مورد قدردانی قرار گیرند. اما اگر به دیگر مسائلی که من ذکر کردم رسیدگی صورت نگیرد، این دستاوردها برای حصول اطمینان از ثبات و تداوم طولانی مدت، کافی نخواهند بود.

در سطح منطقه و فراتر از آن، نگرانی‌های موجه بخاطر حضور گروه‌های تروریستی در افغانستان وجود دارد. این نگرانی‌ها در گزارشات تیم‌های نظارت بر تحریم‌ها منعکس گشته‌اند. این تنها داعش نیست که تهدید محسوب می‌شود، بلکه تحریک

طالبان پاکستان، یک نگرانی عمده برای پاکستان که شاهد افزایش فعالیت های تروریستی بوده است، نیز تهدید محسوب می گردد.

راه پیش رو چیست؟ درحالیکه مشوره ها درمورد تعیین یک فرستاده خاص در انتظار تایید قرار دارند، یوناما در چهارچوب ماموریت خویش برای اجرای مفاد ارزیابی مستقل فعالیت خواهد کرد:

- ما تعامل خویش با مقامات برحال در مورد احترام به حقوق بشر و راه های افزایش مشوره ها با مردم محلی، و همچنین اشتراک آنها در تصمیم گیری های سیاسی را حفظ خواهیم کرد تا تمام منابع موجود در افغانستان برای منفعت کشور مورد استفاده قرار گیرند.
- ما دونه را تشویق خواهیم کرد تا ساحاتی را شناسایی نمایند که در آنها بتوانند کمک های پایدار طولانی مدت تری ارائه نمایند که مردم افغان به شکل مستقیم از آنها مستفید شوند. اینها شامل اقداماتی برای کاهش تاثیرات تغییر اقلیم می باشد، تا تاثیرات ممنوعیت کشت تریاک کاهش یابند، و از فعالیتهای ماین پاکی موجود در افغانستان در همکاری با مقامات برحال حمایت صورت گیرد.
- ما طرفدار حمایت از تمویل بیشتر برای نیازهای اساسی بشری جهت ایجاد مقاومت بیشتر اجتماعی و اقتصادی خواهیم بود. کمک به خدمات اساسی راه نجات اکثر افغان های آسیب پذیر است که اکثریت مستفید شونده آن زنان می باشند.
- ما اقداماتی که از باثبات سازی اقتصادی بعنوان بنیادی برای کاهش فقر حمایت می کنند را ارتقاء خواهیم داد، که آنها بدون وجود محیط فعال مناسب در سکتور مالی امکان پذیر نیستند. بانکداری و میکروفایننس تنها دو مورد از ساحات ملموسی است که باید آنها را تقویت نماییم.
- ما آمادگی ها برای جلسه بعدی اجلاس دوحه را آغاز خواهیم کرد. جلسه بعدی باید یک اجندای عملی داشته و باید شامل اشتراک مقامات برحال و همچنین دیگر ذینفعان افغان باشد.

آقای رئیس و اعضای این شورا،

این پلان کاری ماست، هنگامی که شما تجدید ماموریت یوناما را مد نظر قرار می دهید. رویکرد ما انتظار صبورانه بخاطر این است که مشوره های در حال انجام نهایتاً منجر به نتایجی که به دنبال آنها هستیم خواهند شد. و من از شما بخاطر حمایت دوامدارتان از تلاش های یوناما و ملل متحد به طور کل در افغانستان قدردانی می نمایم.

با تشکر.